

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Національного агентства України
з питань державної служби
_____ 2020 року № _____

ПОЛОЖЕННЯ
про проведення моніторингу якості підвищення кваліфікації
державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій,
їх перших заступників та заступників, посадових осіб
місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає механізм проведення зовнішнього моніторингу якості підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад (далі – учасники професійного навчання) та якості освітньої діяльності суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації учасників професійного навчання (далі – провайдери) незалежно від їх підпорядкування, типу та форми власності.

2. У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про державну службу», «Про службу органах місцевого самоврядування», Положенні про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших

заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 лютого 2019 року № 106.

Інші терміни вжито в таких значеннях:

якість підвищення кваліфікації – рівень набуття учасниками професійного навчання нових та/або вдосконалення раніше набутих професійних компетентностей (у межах професійної діяльності або галузі знань) за програмою підвищення кваліфікації, відповідності результатів навчання потребам держави, замовників відповідних освітніх послуг та їх індивідуальним потребам;

освітня діяльність – діяльність провайдера, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію навчального процесу за програмами підвищення кваліфікації для учасників професійного навчання;

якість освітньої діяльності – рівень організації, ресурсного (кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, інформаційного тощо) забезпечення та реалізації навчального процесу, що забезпечує набуття учасниками професійного навчання нових та/або вдосконалення раніше набутих професійних компетентностей та відповідає встановленим законодавством вимогам щодо змісту програм підвищення кваліфікації та організації підвищення кваліфікації учасників професійного навчання;

зовнішній моніторинг якості підвищення кваліфікації (далі – моніторинг) – система послідовних і системних заходів щодо вивчення (спостереження), виміру, аналізу та оцінки даних про стан і результати освітньої діяльності провайдерів з підвищення кваліфікації учасників професійного навчання, на основі яких здійснюється прогнозування розвитку системи підвищення кваліфікації учасників професійного навчання, розроблення рекомендацій для прийняття управлінських рішень щодо покращення якості програм підвищення кваліфікації та освітньої діяльності провайдерів з підвищення кваліфікації учасників професійного навчання;

критерії та показниками якості освітньої діяльності з підвищення кваліфікації учасників професійного навчання – сукупність ознак, на основі яких відбувається оцінювання умов, процесу і результату освітньої діяльності провайдерів з підвищення кваліфікації учасників професійного навчання, що відповідають вимогам до організації підвищення кваліфікації і задовольняють потреби держави, замовників відповідних освітніх послуг та/або учасників професійного навчання.

3. Моніторинг проводиться відповідно до Закону України «Про освіту» та інших актів законодавства, що регламентують питання проведення моніторингу, організації підвищення кваліфікації учасників професійного навчання, цього Положення, договору про проведення моніторингу (за його наявності).

II. Мета, завдання, принципи здійснення моніторингу

1. Моніторинг проводиться з метою отримання об'єктивної інформації, виявлення та відстеження тенденцій щодо якості підвищення кваліфікації учасників професійного навчання в країні, на окремих територіях, у провайдерів, встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності провайдерів з підвищення кваліфікації учасників професійного навчання її заявленим цілям, оцінювання причин відхилень від цілей.

2. Основними завданнями моніторингу є:

здійснення діагностики стану системи підвищення кваліфікації, виявлення та відстеження тенденцій, які впливають на якість підвищення кваліфікації в країні, на окремих територіях, у провайдерів;

встановлення відповідності результатів моніторингу вимогам до якості освітньої діяльності (кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне, інформаційне тощо забезпечення) з підвищення кваліфікації учасників професійного навчання, потребам держави, замовників відповідних освітніх послуг та/або індивідуальним потребам учасників професійного навчання;

встановлення рівня задоволеності учасників професійного навчання якістю підвищення кваліфікації;

встановлення зв'язку між результатами навчання учасників професійного навчання та ефективністю (результативністю) виконання ними посадових обов'язків (застосування отриманих знань, умінь, навичок);

розроблення, на основі даних моніторингу, обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень, спрямованих на покращення якості підвищення кваліфікації учасників професійного навчання.

3. Моніторинг повинен проводитися із дотриманням таких принципів:

систематичності та системності;

прозорості моніторингових процедур та відкритості результатів;

об'єктивності отримання, обробки та аналізу інформації під час моніторингу;

відповідального ставлення до своєї діяльності суб'єктів, які беруть участь у підготовці та проведенні моніторингу.

III. Об'єкт, суб'єкти та рівні моніторингу

1. Об'єктом моніторингу можуть виступати система підвищення кваліфікації, освітня діяльність провайдера з підвищення кваліфікації учасників професійного навчання.

2. Учасники проведення моніторингу:

суб'єкти, які проводять моніторинг (далі – суб'єкти проведення моніторингу);

суб'єкти, які ініціюють проведення моніторингу (далі – ініціатори моніторингу);

суб'єкти, які залучаються до опитування, спостереження або виконання завдань моніторингу (далі – учасники моніторингу).

3. Моніторинг може проводитись на локальному, регіональному та загальнодержавному рівнях згідно з процедурою, визначеною у цьому Положенні.

4. Моніторинг локального рівня проводиться для дослідження якості підвищення кваліфікації учасників професійного навчання окремого провайдера.

Ініціаторами моніторингу на локальному рівні можуть виступати НАДС, замовники освітніх послуг із підвищення кваліфікації, засновник (засновники) провайдерів (а).

Суб'єктами проведення моніторингу на локальному рівні можуть бути НАДС, засновники провайдерів та/або інші юридичні особи, з якими на конкурсних засадах або в інший визначений законодавством спосіб укладено відповідний договір про проведення моніторингу.

5. Моніторинг регіонального рівня проводиться для дослідження стану функціонування та розвитку системи підвищення кваліфікації учасників професійного навчання на окремій території (у окремій області або кількох областях) шляхом виявлення та відстеження тенденцій щодо якості підвищення кваліфікації учасників професійного навчання та встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності провайдерів з підвищення кваліфікації учасників професійного навчання її заявленим цілям, оцінювання причин відхилень від цілей.

На регіональному рівні ініціаторами моніторингу можуть виступати НАДС (зокрема на виконання доручення Кабінету Міністрів України), замовники освітніх послуг з підвищення кваліфікації учасників професійного навчання, засновники провайдерів.

Суб'єктами проведення моніторингу на регіональному рівні можуть бути НАДС, засновники провайдерів та/або інші юридичні особи, з якими на конкурсних засадах або в інший визначений законодавством спосіб укладено договір про проведення моніторингу (або на виконання окремого завдання моніторингу).

6. Моніторинг загальнодержавного рівня проводиться для дослідження стану функціонування та розвитку системи підвищення кваліфікації учасників професійного навчання в країні шляхом виявлення та відстеження тенденцій щодо якості підвищення кваліфікації та результатів освітньої діяльності провайдерів з підвищення кваліфікації учасників професійного навчання.

На загальнодержавному рівні ініціаторами проведення можуть виступати НАДС, інші державні органи, які виступають суб'єктами призначення/обрання учасників професійного навчання.

Суб'єктом проведення моніторингу на загальнодержавному рівні виступає НАДС та/або фізичні або юридичні особи будь-якої форми власності, відібрані на конкурсній основі або в інших спосіб, визначений законодавством, а також міжнародні організації та програми (проекти) міжнародної технічної допомоги, з якими укладено відповідний договір про проведення моніторингу.

Суб'єкти проведення моніторингу на загальнодержавному рівні також можуть бути виконавцями окремих завдань моніторингу.

7. Учасниками моніторингу можуть бути:

працівники провайдерів;

викладачі (тренери), залучені до підвищення кваліфікації учасників професійного навчання;

служби управління персоналом центральних, місцевих органів виконавчої влади, інших державних органів, структурні підрозділи з питань кадрового забезпечення органів місцевого самоврядування (далі – служба управління персоналом);

учасники професійного навчання за цільовими групами, участь яких у моніторингу є добровільною.

IV. Процедура проведення моніторингу

1. Моніторинг може проводитися:

на базі провайдерів, які надають освітні послуги з підвищення кваліфікації учасників професійного навчання;

на базі державної спеціалізованої інформаційно-телекомунікаційної системи – Порталі управління знаннями в сфері професійного навчання (далі – Портал управління знаннями) та/або спеціалізованих сервісів для проведення онлайн опитувань.

2. Проведення моніторингу дистанційно на Порталі управління знаннями та/або з використанням спеціалізованих сервісів для проведення онлайн опитувань передбачає проведення опитувань шляхом анкетування окремих категорій учасників моніторингу.

На Порталі управління знаннями щороку у січні місяці, що настає за плановим роком, оприлюднюються результати опитування учасників професійного навчання щодо їх задоволеності навчанням за програмами підвищення кваліфікації, яке постійно проводиться на Порталі управління знаннями.

3. Моніторинг на базі провайдерів проводиться суб'єктами проведення моніторингу в такі етапи:

планування та підготовка моніторингу;

розробка інструментарію для проведення моніторингу;

проведення моніторингу;

оброблення, аналіз та інтерпретація результатів моніторингу;

оприлюднення результатів моніторингу (інформування про результати моніторингу);

відстеження управлінських рішень, прийнятих за результатами моніторингу.

4. Етап планування та підготовки моніторингу передбачає:

формулювання проблеми, що досліджуватиметься;

визначення цілей і завдань моніторингу, критеріїв і показників їх досягнення (оцінювання результатів дослідження);

визначення термінів проведення моніторингу.

На етапі планування та підготовки моніторингу розробляється програма моніторингу, в якій зазначається вид моніторингу відповідно до пункту 3 розділу III цього Положення.

Програма моніторингу розробляється, затверджується та оприлюднюється суб'єктом моніторингу. Якщо моніторинг ініційовано іншим суб'єктом, то програма моніторингу погоджується з ініціатором моніторингу.

До програми моніторингу за необхідності може додаватися графік проведення моніторингу.

5. Розробка інструментарію проведення моніторингу передбачає розробку технічних, електронно-обчислювальних та інформаційних засобів, програмно-інструментальних продуктів тощо; бланків документів (в тому числі опитувальників, анкет) для їх використання у процесі моніторингу.

6. Проведення моніторингу здійснюється відповідно до програми моніторингу та з урахуванням цього Положення. Термін проведення моніторингу має бути узгоджений суб'єктом моніторингу із об'єктом моніторингу і визначений у графіку проведення моніторингу (у разі наявності).

Методами проведення моніторингу можуть бути:

опитування учасників моніторингу, визначених у пункті 7 Розділу III цього Положення, шляхом анкетування або інтерв'ювання тощо;

спостереження за освітньою діяльністю провайдера з підвищення кваліфікації учасників професійного навчання, зокрема шляхом проведення моніторингового візиту тощо;

фокус-групи та глибинні інтерв'ю з учасниками моніторингу;

аналіз стану системи забезпечення внутрішнього моніторингу та оцінювання якості підвищення кваліфікації, зокрема щодо оцінювання результатів підвищення кваліфікації (у разі моніторингу якості освітньої діяльності провайдера);

аналіз нормативно-правових актів з підвищення кваліфікації учасників професійного навчання та організаційно-розпорядчих рішень провайдерів та/або їх засновників, що регламентують підвищення кваліфікації учасників

професійного навчання (у разі моніторингу якості освітньої діяльності провайдера);

інші методи, визначені у програмі моніторингу.

Формами проведення моніторингу можуть бути:

одержання інформації від учасників моніторингу за допомогою спостереження, інтерв'ювання тощо;

опосередкованого одержання інформації від учасників моніторингу в письмовій та/або електронній формі, із залученням експертів тощо;

одержання інформації без залучення учасників моніторингу за допомогою вивчення документації, статистичної або оперативної інформації тощо.

7. Оброблення, аналіз та інтерпретація результатів моніторингу здійснюється суб'єктами проведення моніторингу та передбачає обробку, узагальнення та аналіз результатів моніторингу, обґрунтування результатів моніторингу, формулювання висновків та підготовку рекомендації для прийняття управлінських рішень, спрямованих на покращення якості програм підвищення кваліфікації та освітньої діяльності провайдерів з підвищення кваліфікації учасників професійного навчання тощо.

Суб'єктам проведення моніторингу забороняється:

персоналізувати дані (крім випадків, коли процедурою моніторингу, визначеною в програмі моніторингу, передбачено персоніфікацію учасників моніторингу);

використовувати на свій розсуд інформацію, отриману в результаті виконання завдань моніторингу.

Суб'єкти проведення моніторингу, залучені НАДС до виконання завдань моніторингу на регіональному та загальнодержавному рівні, зобов'язані подати узагальнений звіт про результатами моніторингу до НАДС не пізніше ніж за місяць, після завершення моніторингу, та надавати оригінали інструментарію моніторингу на вимогу НАДС.

У разі виявлення порушення суб'єктом проведення моніторингу, залученого до виконання завдань моніторингу на регіональному та

загальнодержавному рівні, вимог проведення моніторингу, внаслідок чого може бути поставлено під сумнів надійність результатів моніторингу, НАДС може зобов'язати його повторно виконати завдання моніторингу після усунення виявленого порушення.

8. Інформація про результати проведеного моніторингу оприлюднюється у формі відповідного звіту на офіційному вебсайті НАДС та Порталі управління знаннями.

Результати моніторингу можуть бути підставою для проведення бенчмаркінгу (порівняння провайдерів за рівнем якості наданих освітніх послуг з підвищення кваліфікації учасників професійного навчання) у випадку якщо об'єктом моніторингу виступали провайдери.

9. Відстеження управлінських рішень, прийнятих за результатами моніторингу здійснюється суб'єктом проведення моніторингу та/або ініціатором моніторингу.

10. Провайдери, які провадять освітню діяльність з підвищення кваліфікації учасників професійного навчання, зобов'язані забезпечувати відкритий доступ до інформації про результати внутрішнього моніторингу якості підвищення кваліфікації учасників професійного навчання на своїх офіційних вебсайтах.

11. При проведенні моніторингу провайдери, за необхідності, створюють належні умови для його проведення, зокрема надають необхідні приміщення, матеріально-технічні ресурси, забезпечують розумне пристосування для осіб з особливими освітніми потребами (у разі потреби), вносять необхідні зміни до графіку навчального процесу.

12. Провайдери на виконання рекомендації, підготовлених суб'єктом проведення моніторингу, щодо прийняття управлінських рішень, спрямованих на покращення якості програм підвищення кваліфікації та освітньої діяльності з підвищення кваліфікації учасників професійного навчання, зобов'язані поінформувати (у формі звіту) суб'єкта проведення моніторингу у визначений ним строк.

V. Фінансування моніторингу

13. Фінансування моніторингу на локальному та регіональному рівнях здійснюється за рахунок коштів державного бюджету та/або місцевих бюджетів відповідно до законодавства та/або інших джерел, не заборонених законодавством.

14. Фінансування моніторингу на загальнодержавному здійснюється за рахунок коштів державного бюджету відповідно до законодавства та/або інших джерел, не заборонених законодавством.

**В.о. директора Генерального
департаменту з питань професійного
розвитку державних службовців**

Людмила РИКОВА